

بررسی نقش معنویت و اعتقادات در عملکرد پرسنل اتاق عمل بیمارستان در خدمات‌رسانی به بیماران

نرجس خاتون افتخاری*، دکتر سیدحسام الدین حسینی**، دکتر جعفر تابان***
دکتر فرج الله براتی****

چکیده:

زمینه و هدف: نیروی انسانی نقش بسزایی در تحول و پیشرفت امور مراقبت و درمان دارد و به عنوان یکی از ارکان مهم هر سازمان به شمار می‌آید که همواره مورد تأکید صاحب‌نظران بوده است. تحقیقات مشترک بین گروه‌های مذهبی و حرفه‌ای در زمینه سلامت روان و پزشکی دریافته‌اند که معنویت و نگرش مذهبی با نتایج مثبتی در سلامت جسم و روان همراه هستند. بر همین اساس پژوهش حاضر، با عنوان «بررسی نقش معنویت و اعتقادات در عملکرد پرسنل اتاق عمل بیمارستان در ارائه خدمات به بیماران» انجام شد.

مواد و روش‌ها: روش این مطالعه توصیفی - پیمایشی بود که شامل 92 نفر از پرسنل اتاق عمل بیمارستان شهید فقیهی شیراز بودند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه 35 سوالی محقق ساخته جمع‌آوری شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون آماری ضریب همبستگی پیرسون و نرم افزار SPSS نسخه 28 انجام شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش نشان داد که معنویت و اعتقادات در زندگی فردی و اجتماعی پرسنل اتاق عمل مؤثر است. بدین معنی که معنویت و اعتقادات باعث می‌شود تا فرد در زندگی فردی و اجتماعی، خداوند را ناظر بر اعمال و رفتار خود ببیند و در کوچکترین مسائل با دقت رفتار نماید. همچنین معنویت و اعتقادات در مسئولیت‌پذیری پرسنل اتاق عمل مؤثر بوده است. سایر نتایج نشان داد که معنویت و اعتقادات در صبر و بردباری و نظم کاری و توسعه روحیه سپاسگزاری مؤثر می‌باشد. فردی که هر لحظه خود را در برابر معبود می‌بیند و او را ناظر بر تمام اعمال و رفتار خود می‌داند، مطمئناً عملکرد چنین فردی نیز باید تحت تأثیر قرار گیرد. همچنین معنویت و اعتقادات باعث کاهش اضطراب می‌شود و به تبع آن نیز تأثیر بسیار زیادی در عملکرد وی در محیط کار دارد.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که معنویت و اعتقادات در عملکرد پرسنل اتاق عمل در همه ابعاد مورد بررسی در این مطالعه مؤثر بوده است و تقویت این مورد می‌تواند در بهبود عملکرد پرسنل مؤثر باشد.

واژه‌های کلیدی: اعتقادات، معنویت، عملکرد، پرسنل اتاق عمل بیمارستان شهید فقیهی

نویسنده پاسخگو: نرجس خاتون افتخاری

تلفن: 03135354004

E-mail: nkh.eftkhari@gmail.com

* دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز

** استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، مرکز تحقیقات پژوهش‌های قرآنی سبک زندگی اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز

*** استادیار گروه علوم قرآنی و حدیث، دانشکده شهید محلاتی قم

**** استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز

تاریخ وصول: 1402/05/11

تاریخ پذیرش: 1402/09/20

زمینه و هدف

نیروی انسانی در هر سازمانی مهمترین بخش از سرمایه آن سازمان محسوب می‌شود و بدیهی است که برنامه‌ریزی مناسب و سیاست‌گذاری صحیح برای منابع انسانی موجب بروز تحول عظیمی در سازمان خواهد شد. عملکرد عبارت از انجام هر آنچه در امروز است که منجر به نتایج قابل سنجش ارزشمند در آینده می‌شود.¹ در حقیقت عملکرد به کارآیی، بازدهی و برونداد یک کنش یا عمل اطلاق می‌شود.²

فلسفه علم معاصر، مرزبندی‌های شدید بین علم و دیگر اشکال دانستن بشر را فرو ریخته است. گرچه علم و مذهب با هم تفاوت دارند، اما نمی‌توانند قاطعانه از هم جدا شوند یا در تقابل با هم باشند. تحقیقات مشترک بین گروه‌های مذهبی و حرفه‌ای در زمینه سلامت روان و پزشکی دریافته‌اند که معنویت و نگرش مذهبی با نتایج مثبتی در سلامت جسم و روان همراه هستند.³

معنویت و اعتقادات دینی و مذهبی در کار، نیرویی الهام بخش و برانگیزاننده جهت جست و جوی مداوم برای یافتن هدف و معنا در زندگی کاری، درک عمیق و ژرفا از ارزش کار، زندگی، گستردگی عالم هستی، موجودات محیط طبیعت و نظام باور شخصی است به بیانی دیگر، اعتقادات دینی در کار، تلاش در جهت ایجاد حساسیت نسبت به ارتباط فرافردی، درون فردی، میان فردی و برون فردی در زندگی کاری به منظور بالندگی شخصی در رسیدن به تعالی انسانی و الهی است.⁴

هر یک از مفاهیم اعتقادی و اخلاقی، کارکردهای خاص خود را در جامعه دارد و در صورت به کار بستن آن، آثار فردی و اجتماعی آن بروز خواهد کرد. ایمان و باور به حیات برزخی نیز به عنوان یکی از مفاهیم اعتقادی مهم و اثرگذار، منشأ آثار بسیاری برای اشخاص معتقد و جوامع دارد و محور هرگونه اصلاح اخلاقی و اجتماعی شمرده می‌شود و در عبودت انسان‌ها تاثیر فراوانی دارد. حیات برزخی یا جهان پس از مرگ و مراحل مختلف آن از مهمترین آموزه‌های دینی است که در توسعه معنویت و زندگی انسان‌ها اثرات بسزایی دارد و همواره به عنوان چراغی هدایت‌گر و قوه‌ای برای کنترل اعمال، موجب خودسازی و در نتیجه نیکو ساختن آینده محتوم انسان می‌شود. ایمان و باور به حیات اخروی: اصلاح نگرش انسان به دنیا و بی‌اعتنایی به جلوه‌های فریبنده آن، کنترل غرایز و شهوات، شهامت و شجاعت، دلگرمی و آرامش، احساس مسئولیت و حالت آماده باش

دائمی، عبرت‌آموزی و ... می‌شود. از دیدگاه آموزه‌های قرآنی مرگ پایان زندگی بشر نیست بلکه آغاز مهمترین حوادث و رویدادهاست که نخستین مرحله آن، زندگی برزخی است. همین مسئله موجب می‌شود که انسان زندگی دنیوی را پایان کار خود ندانسته و پیوسته به فکر عالم پس از مرگ باشد و هدف نهایی خود را معنویت و قرب الهی قرار دهد. در همین راستا خداوند در قرآن کریم به صراحت یا اشاره، از عالم برزخ سخن به میان آورده است.⁵

در قرآن کریم آمده است: «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ؛ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمُ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ» (سوره مومنون: آیه 99-100) تا آن گاه که مرگ یکی از ایشان فرا رسد، می‌گوید: «پروردگارا، مرا بازگردانید، شاید من در آنچه وانهاده‌ام کار نیکی انجام دهم. نه چنین است، این سخنی است که او گوینده آن است و پشاپیش آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته خواهند شد.

«لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمُ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ» (سوره مومنون: آیه 100) شاید من در آنچه وانهاده‌ام کار نیکی انجام دهم. نه چنین است، این سخنی است که او گوینده آن است و پشاپیش آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته خواهند شد.

«بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ» (سوره الرحمن: آیه 20) میان آن دو، حد فاصلی است که به هم تجاوز نمی‌کنند. «وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّخْجُورًا» (سوره فرقان: آیه 53) و اوست کسی که دو دریا را موجزنان به سوی هم روان کرد: این یکی شیرین و گوارا و آن یکی شور و تلخ است؛ و میان آن دو، مانع و حریمی استوار قرار داد. در احادیث معتبر از پیامبر و ائمه (ع) در توضیح عالم برزخ چنین وارد شده است: «الْبَرْزَخُ هُوَ أَمْرٌ بَيْنَ أَمْرَيْنِ، وَ هُوَ الثَّوَابُ وَ الْعِقَابُ بَيْنَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ. وَ هُوَ رَدٌّ عَلَىٰ مَنْ أَنْكَرَ عَذَابَ الْقَبْرِ وَ الثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ قَبْلَ الْقِيَامَةِ وَ هُوَ قَوْلُ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَاللَّهِ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ إِلَّا الْبَرْزَخَ فَأَمَّا إِذَا صَارَ الْأَمْرُ إِلَيْنَا فَتَخُنْ أَوْلَىٰ بِكُمْ»⁶ برزخ همان امر بین دو امر ثواب و عقاب بین دنیا و آخرت است و آن قول امام صادق علیه السلام است که می‌فرماید: «به خدا سوگند من بر شما شیعیان نمی‌ترسم جز از مرحله برزخ بین دنیا و آخرت».

3. حضور پرسنل متخصص: اتاق عمل باید تحت نظر پزشکان و پرستاران متخصص قرار داشته باشد. حضور افراد متخصص و ماهر می‌تواند به انجام عملیات با دقت و حفظ سلامت بیمار کمک کند.

4. ایجاد فضای آرام و مناسب: اتاق عمل باید دارای فضایی آرام و مناسب برای انجام عملیات باشد. فضای مناسب می‌تواند به کاهش استرس بیماران و پرسنل پزشکی کمک کرده و تاثیر مثبتی بر روی فرآیند درمانی داشته باشد.

به طور کلی، اتاق عمل با ارائه شرایط بهداشتی مناسب، دارا بودن تجهیزات پزشکی مورد نیاز و حضور پرسنل متخصص، نقش بسیار مهمی در حفظ و سلامت بیماران دارد. این امور می‌توانند به انجام عملیات با موفقیت بیشتر و کاهش خطرات مرتبط با جراحی کمک کنند. با این مقدمه پژوهش حاضر در نظر دارد تا به بررسی نقش معنویت و اعتقادات در عملکرد پرسنل اتاق عمل بیمارستان شهید فقیهی شیراز در ارائه خدمات به بیماران بپردازد.

پیشینه پژوهش

در راستای تحقیق حاضر، پژوهش‌هایی که در راستای این پژوهش می‌باشند به عنوان پیشینه آورده شده‌اند. ترابی و همکارانش در پژوهشی تحت عنوان بررسی ارتباط بین اضطراب قبل از عمل جراحی و اعتقادات مذهبی به این نتیجه رسیدند که 9/1% (7 نفر) بدون اضطراب 86% (314 نفر) دارای اضطراب کم و 1/12% (44 نفر) دارای اضطراب متوسط بودند. همچنین مشخص شد که 5/2% (9 نفر) دارای اعتقاد مذهبی کم، 1/27% (99 نفر) دارای اعتقاد مذهبی متوسط و 4/70% (257 نفر) دارای اعتقاد مذهبی خوب بودند. به طور کلی همبستگی معکوس و معنی‌داری بین اضطراب قبل از عمل جراحی با اعتقادات مذهبی نشان داد، بنابراین ارتباط اضطراب قبل از عمل جراحی با اعتقادات مذهبی بود و با افزایش نمره اعتقادات مذهبی اضطراب کاهش می‌یافت.³

رادان با بررسی رابطه هوشمندی مدیران ناجا با خلاقیت و عملکرد شغلی آنان در پژوهش خود به این نتیجه رسیده است که آن دسته از مدیرانی که در معرض آموزش‌های بیشتری قرار گرفته و تجربه بیشتری اندوخته‌اند، قدرت سازگاری بیشتری دارند و در به سامان رساندن ماموریت‌ها

معنویت و اعتقادات تقریباً با تمامی موضوع‌ها و مسائل مطرح در حوزه‌های دینی، فرهنگی، انسانی، اقتصادی و اجتماعی ارتباط و در آنها تاثیر دارد. از مهم‌ترین ثمره‌های تربیتی معنویت و اعتقادات، استوارسازی سلوک انسان در این جهان، معنابخشی به زندگی و رهابخشی از پوچ‌گرایی است. در سایه باور به حیات برزخی، عمل به تکالیف الهی آسان می‌شود، چنین اعتقادی، ضامن اجرای تمام قوانین الهی و انگیزه اصلی تهذیب نفوس می‌باشد. مقصود از تکامل برزخی، این است که انسان‌ها در برزخ با توجه به سنت‌های نیک و بدی که انجام داده‌اند و باقیات و صالحاتی که بر جای گذاشته‌اند یا اعمال بدی که مرتکب شده‌اند، ثواب‌ها یا عقوبت‌هایی را متحمل می‌شوند و لذا تغییر وضعیت پیدا می‌کنند و آیات و روایات بسیاری دلالت دارند بر آن‌که، گاه انسان به واسطه سنت‌های حسنه‌ای که از خود در دنیا به جای می‌گذارد و خیراتی که بعد از مرگش در برزخ به او می‌رسد، وضعیت او در برزخ دگرگون می‌شود و این دگرگونی، همان تکامل است و لذا دگرگونی احوال انسان در برزخ چه در مسیر انحطاط و چه در مسیر ارتقاء بیانگر آن است که غایت حرکت نفس در دنیا تحقق نمی‌یابد و حرکت برای نفس همچنان در برزخ باقی است. توصیه‌هایی که در دین اسلام مبنی بر احسان به مردگان، تقاضای رحمت و مغفرت برای آنان، خواندن قرآن و فاتحه برای مردگان و... وجود دارد، همگی از جمله دلایل تکامل نفس است. در این راستا و با آیات و روایات متعدد هر مومنی خود را برای حیات برزخی آماده می‌کند و این می‌تواند در زندگی و فعالیت‌ها و عملکرد وی نیز تاثیر بگذارد.⁷ اتاق عمل یکی از مهمترین بخش‌های بیمارستان است که نقش بسیار اساسی در حفظ و سلامت بیماران دارد. در ادامه به برخی از موارد مهم اهمیت اتاق عمل در این زمینه اشاره می‌شود:

1. رعایت بهداشت: اتاق عمل باید به طور کامل تمیز و ضدعفونی شده باشد تا از ورود عوامل میکروبی و باکتریایی به داخل بدن بیماران جلوگیری شود. همچنین، استفاده از لباس‌های ویژه و ماسک‌ها توسط پرسنل مربوطه می‌تواند از منتقل شدن عوامل عفونی به بیماران جلوگیری کند.
2. امکانات تجهیزات پزشکی: اتاق عمل باید دارای تجهیزات پزشکی مدرن و مورد نیاز برای انجام عمل جراحی باشد. این امکانات شامل دستگاه‌های جراحی، تجهیزات نظارتی، وسایل ضدعفونی و... می‌باشد. این تجهیزات می‌توانند به انجام عملیات با دقت و امنیت بیشتر کمک کنند.

با توجه به جدول 2، توزیع سنی افراد گروه نمونه بین 25 تا 55 سال بوده است. گروه سنی بین 31-35 سال با بیشترین فراوانی 42 نفر (45/7) می‌باشد و کمترین فراوانی بین گروه سنی 50 تا 55 سال با 5 نفر می‌باشد.

جدول 2- توزیع سنی پرسنل اتاق عمل

سن	فراوانی	درصد
30-25	15	16/3
35-31	42	45/7
40-36	5	5/4
45-41	14	15/2
50-46	11	12
55-50	5	5/4
کل	92	100

در پاسخ به این سوال پژوهشی که آیا معنویت و اعتقادات در زندگی فردی و اجتماعی موثر بوده است، یافته‌ها نشان داد که رابطه بین "زندگی فردی و اجتماعی" با معنویت و اعتقادات با ضریب همبستگی 0/22 در سطح یک صدم معنی‌دار است و به عبارتی در معنویت و اعتقادات در زندگی فردی و اجتماعی پرسنل پرسنل اتاق عمل بیمارستان در ارائه خدمات به بیماران موثر است (جدول 3) ($P < 0/01$).

در پاسخ به سوال دوم پژوهشی مبنی بر اینکه آیا معنویت و اعتقادات در مسئولیت‌پذیری جامعه مورد مطالعه موثر است نتایج نشان داد که رابطه بین "مسئولیت‌پذیری" با معنویت و اعتقادات با ضریب همبستگی 0/22 در سطح یک صدم معنی‌دار است و به عبارتی در این تحقیق معنویت و اعتقادات در مسئولیت‌پذیری بیشتر پرسنل پرسنل اتاق عمل بیمارستان موثر است (جدول 4) ($P < 0/01$).

بهبتر می‌توانند از انواع ابزارها و روش‌ها برای تحمیل اراده خود بر دیگران استفاده کنند.⁷

مواد و روش‌ها

برای انجام این پژوهش با توجه به اهداف پژوهش از روش تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش کلیه پرسنل پرسنل اتاق عمل بیمارستان شهید فقیهی شیراز در سال 1401 که تعداد 123 نفر بودند و طبق جدول مورگان نمونه آماری مورد مطالعه، 92 نفر انتخاب شدند. پرسشنامه محقق ساخته که با کمک اسانید راهنما و مشاور و مشاور آماری تهیه شد و پس از اثبات روایی و پایایی آن، به صورت تصادفی در بین جامعه مورد مطالعه توزیع شد. این پرسشنامه دارای 35 سوال بود و برای سوالات از طیف لیکرت بر اساس مقیاس پنج درجه پاسخ استفاده شده است. همچنین پاسخ دهندگان 35 دقیقه زمان داشتند تا به سوالات پاسخ دهند. برای تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه 28 استفاده شد، همچنین از آمار توصیفی مانند فراوانی، درصد و میانگین و از روش‌های آمار استنباطی مانند ضریب همبستگی پیرسون جهت بررسی آزمون و بررسی معنادار بودن آزمون‌ها استفاده گردید.

یافته‌ها

در جدول 1، درصد و فراوانی توزیع جنسی گروه نمونه مشاهده می‌شود. 59 نفر زن و 33 نفر مرد در این تحقیق شرکت داشته‌اند که زنان با فراوانی 59 نفر نسبت به مردان (33 نفر) بیشتر هستند.

جدول 1- توزیع جنسیتی پرسنل اتاق عمل

جنسیت	فراوانی	درصد
زن	59	64/13
مرد	33	35/87
کل	92	100

جدول 3- تاثیر معنویت و اعتقادات در زندگی فردی و اجتماعی

متغیر	میانگین	انحراف معیار	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
زندگی فردی و اجتماعی	22/01	3/53	92	22/*0	0/01
معنویت و اعتقادات	35/85	30/19	92		

جدول 4- معنویت و اعتقادات و مسئولیت پذیری

متغیر	میانگین	انحراف معیار	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
مسئولیت پذیری	36/23	66/33	92	23/*0	01/0
معنویت و اعتقادات	84/35	23/32	92		

جدول 5- صبر و بردباری نظم کاری

متغیر	میانگین	انحراف معیار	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
صبر و بردباری و نظم کاری	14/21	10/32	92	*0/24	0/01
معنویت و اعتقادات	54/34	29/31	92		

جدول 6- توسعه معنویت و کاهش اضطراب

متغیر	میانگین	انحراف معیار	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
کاهش اضطراب	11/25	68/8	92	*0/22	0/01
معنویت و اعتقادات	74/36	20/31	92		

جدول 7- رابطه خودکنترلی و انجام وظایف محوله با معنویت و اعتقادات

متغیر	میانگین	انحراف معیار	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
خودکنترلی و انجام وظایف محوله	0/35	31/11	92	*0/25	0/01
معنویت و اعتقادات	44/35	59/32	92		

انجام وظایف و شیرین تر شدن آن و برکات بسیار دیگری را همراه خود خواهد داشت.

نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش نشان داد که معنویت و اعتقادات در زندگی فردی و اجتماعی پرسنل اتاق عمل بیمارستان موثر است. بدین معنی که این معنویت و اعتقادات باعث می‌شود تا فرد در زندگی فردی و اجتماعی، خداوند را ناظر بر اعمال و رفتار خود ببیند و در کوچکترین مسائل با دقت رفتار نماید. از این رو چه در زندگی خانوادگی و چه در اجتماع و محیط کار همه جوانب را در نظر می‌گیرد و رفتار خود را با شرع و قانون تطبیق می‌دهد. همچنین نتایج بخش دیگری از این پژوهش نشان داد که معنویت و اعتقادات در مسئولیت‌پذیری جامعه مورد مطالعه موثر بوده است بنابراین فردی که به این اعتقاد رسیده است، مسئولیت‌پذیرتر می‌شود و می‌داند که شانه خالی کردن از مسئولیت چه عواقبی را در پی خواهد داشت و تمام تلاش خود را می‌کند تا کار و مسئولیت خود را به طور مطلوب و برای خشنودی و رضای خداوند انجام دهد. بنابراین اگر چنین تفکری یعنی رضایت خداوند در عقبه تمام کارها و مسئولیت‌ها باشد، آن مسئولیت نیز به نحو مناسب‌تری انجام خواهد شد. همچنین معنویت و اعتقادات در صبر و بردباری و نظم کاری جامعه مورد مطالعه معنی‌دار بوده است بدین معنی که معنویت و اعتقادات، صبر و بردباری و نظم کاری آنها را افزایش داده است. موقعیت کاری پرسنل اتاق عمل بیمارستان به طور طبیعی صبر و حوصله و نظم کاری خود را می‌طلبد و اگر معنویت و اعتقادات نیز به چاشنی آن اضافه شود بسیار موثر و کارسازتر است. صبر و حوصله یک پرسنل اتاق عمل در ارائه خدمات به بیماران بسیار در انجام کارهای وی بسیار موثر است و اگر فردی دارای این توانایی نباشد دوام نمی‌آورد. همچنین نظم کاری اگر در کار نباشد، کارها به سهولت پیش نمی‌رود و چه بسا باعث اختلال در کار و روند کار گروهی نیز شود. حال با نتایج این بخش از پژوهش، در می‌یابیم که معنویت و اعتقادات در صبر و حوصله و نظم کاری آنها بسیار موثر است و از نظر روحی و روانی تاب‌آوری بیشتری در مواجهه با انجام وظایف دارند. همچنین معنویت و اعتقادات باعث کاهش اضطراب می‌شود و نتایج این پژوهش نیز آن را ثابت نمود. فردی که هر لحظه خود را در برابر معبود می‌بیند و او را ناظر بر تمام اعمال و رفتار خود می‌داند اضطراب نیز در وی کاهش پیدا کرده و عملکرد فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به طور کلی معنویت و اعتقادات، سبب

یافته‌ها در پاسخ به این سوال مبنی بر اینکه آیا معنویت و اعتقادات در صبر و بردباری و نظم کاری جامعه مورد مطالعه مؤثر است نتایج نشان داد که رابطه بین " صبر و بردباری و نظم کاری " با معنویت و اعتقادات با ضریب همبستگی $0/24$ در سطح یک صدم معنی‌دار است و به عبارتی در این تحقیق معنویت و اعتقادات بر صبر و بردباری و نظم کاری جامعه مورد مطالعه یعنی پرسنل اتاق عمل بیمارستان موثر است (جدول 5) ($P < 0.01$).

آیا معنویت و اعتقادات در کاهش اضطراب جامعه مورد مطالعه موثر است؟

همانطور که می‌بینیم رابطه بین " معنویت و اعتقادات " با کاهش اضطراب با ضریب همبستگی $0/22$ در سطح یک صدم معنی‌دار است و به عبارتی در این تحقیق معنویت و اعتقادات در کاهش اضطراب پرسنل اتاق عمل بیمارستان موثر است (جدول 6) ($P < 0.01$).

آیا معنویت و اعتقادات در افزایش خودکنترلی و انجام وظایف محوله در جامعه مورد مطالعه موثر است؟

همانطور که می‌بینیم رابطه بین " معنویت و اعتقادات " با خودکنترلی و انجام وظایف محوله با ضریب همبستگی $0/25$ در سطح یک صدم معنی‌دار است و به عبارتی در این تحقیق معنویت و اعتقادات در افزایش خودکنترلی و انجام وظایف محوله پرسنل اتاق عمل بیمارستان موثر است (جدول 7) ($P < 0.01$).

بحث و نتیجه‌گیری

اهمیت و جایگاه بالای معنویت و اعتقادات در زندگی بشری، بر هیچ کس پوشیده نیست و هر فردی در خلوت خود به آن فکر کرده است و قابل انکار نیست. امروزه انسان‌ها، به ضرورت توجه به حقایق ماورایی و متافیزیکی در تحصیل سلامت جسم و روان انسان‌ها اعتراف نموده‌اند، ولی شاید هنوز بسیاری به شناخت حقیقت و جایگاه واقعی آن دست نیافته‌اند. با توجه به جایگاه خدمات پرسنل اتاق عمل و وظایف مشخص آن، ضرورت ارتباط معنوی بر همگان مبرهن است. این صبغه معنوی که اثرات فراوانی در ارتقای خدمات پرسنل در مواجهه با بیماران تحت عمل جراحی بر جا می‌گذارد؛ افزایش معنویت در سازمان، ارتقای سلامت کارکنان، افزایش خودکنترلی پرسنل و انجام صحیح وظایف محوله، افزایش توفیقات الهی در تعالی روزافزون بیمارستان، اعتماد بیشتر جامعه به خدمات آنان، در نتیجه سهل تر شدن

جامعه دارد از جمله اخلاص در عمل، خوف و رجا، شجاعت، رعایت حقوق مردم در مسائل اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، آرامش، خودسازی، پندپذیری، مراقبت در نماز، تقید به انجام فرایض و پیشگیری از غرور و انحراف در اندیشه می‌شود.

بیداری، آگاهی، تقوا، تهذیب نفس و ترس از گناه و ظلم می‌شود و در مقابل، بی‌توجهی به این امر، سبب دوری از حقایق و غرق شدن در دریای مفسد و گناهان می‌شود. ایمان و معنویت و اعتقادات، آثار مثبت فراوانی برای فرد و

Abstract:

Investigating the Role of Spirituality and Beliefs in the Performance of Hospital Operating Room Personnel in Providing Services to Patients

Eftekhari N.K^{}, Hosseini S. H. PhD^{**}, Taban J. PhD^{***}, Barati F. PhD^{****}*

(Received: 2 Aug 2023

Accepted: 11 Dec 2023)

Introduction & Objective: Human resources play a significant role in the development and progress of care and treatment and are considered as one of the important pillars of any organization, which has always been emphasized by experts. Joint research between religious and professional groups in the field of mental health and medicine has found that spirituality and religious attitude are associated with positive results in physical and mental health. Based on this, the present research was conducted under the title of "investigating the role of spirituality and beliefs in the performance of hospital operating room personnel in providing services to patients".

Materials & Methods: The method of this descriptive study was a survey that included 92 hospital operating room personnel. The data was collected using a 35-question researcher-made questionnaire. Data analysis was done using Pearson's correlation coefficient statistical test and SPSS version 28 software.

Results: The results of the research showed that spirituality and beliefs are effective in the personal and social life of operating room personnel. This means that spirituality and beliefs make a person see God as a watcher of his actions and behavior in his personal and social life and act carefully in the smallest issues. Also, spirituality and beliefs have been effective in the responsibility of operating room personnel. Other results showed that spirituality and beliefs are effective in patience and tolerance, work discipline and developing the spirit of gratitude. A person who sees himself in front of God every moment and sees him as the supervisor of all his actions and behavior, surely the performance of such a person should also be affected. Also, spirituality and beliefs reduce anxiety, and as a result, it has a great impact on his performance in the work environment.

Conclusions: The results showed that spirituality and beliefs have been effective in the performance of operating room personnel in all dimensions investigated in this study and strengthening this can be effective in improving the performance of personnel

Key Words: Beliefs, Spirituality, Performance, Operating Room Personnel of Shahid Faqihi Hospital

* PhD Student, Quran and Hadith Sciences, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

** Assistant Professor, Department of Fiqh and Basics of Islamic Law, Research Center for Quranic Studies of Islamic Lifestyle, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

*** Assistant Professor, Department of Quranic Sciences and Hadith, Qom, Shahid Mahalati College, Qom, Iran

**** Assistant Professor, Department of Fiqh and Fundamentals of Islamic Law, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

References:

1. Rezaian, Ali; Ganjali, Ibrahim. Performance management of what, why and how, Tehran: Imam Sadegh University Press. 2013.
2. Barron, A; Pereda, A; Stacey, S. Exploring the performance of government affairs subsidiaries: A study of organization design and the social capital of European government affairs managers at Toyota Motor Europe and Hyundai Motor Company in Brussels. *Journal of World Business*. Journal: World Business. 2017; 52(2), 184-196.
3. Barati, Z; Mohammadian, M; Jaafari, GhH; Karami Jooshan, M; Mohebi, S. The Relationship between Preoperative Anxiety and Religious Beliefs. *Islan and Health Journal*. 2015; 1(3-4): 42-47.
4. Abedi Jafari Hasan, the savior of Abbas Ali. Emergence of spirituality in organizations: concepts, definitions, presuppositions and conceptual model. *Management Sciences of Iran*. 2016; 2(5): 121-99.
5. Mokhtari Efrakati, Nader; Najafi Sawad Roodabadi, Rezwaneh. Intermediary Death from the View of the Holy Quran. *Theological – Doctrinal Research (Islamic Azad University-Saveh Branch)*. 2018; 31: 50-31.
6. Hawizi, Abd Ali bin Juma. *Tafsir Noor al-Saghalin*, corrected by: Rasouli, Hashim, Qom: Ismailian, 1994.
7. Mohammadnejad Reza, Shahnazari Jafar. An analysis of the world of purgatory in Ibn Sina's ontology. *Teachings of Islamic philosophy [Internet]*. 2016; (21): 117-132.
8. Radan, Ahmad Reza. Investigating the relationship between the intelligence of Naja managers and their creativity and job performance, *Monitoring and Inspection Quarterly*. 2011; 6(19): 31-48.